

De Ster.

Half-Maandelijksch Tijdschrift van
de Heiligen der laatste Dagen.

„Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk
verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat koninkrijk zal
aan geen ander volk overgelaten worden: het zal al die koninkrijken vermalen en te
niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan”. DAN. 2: 44.

No. 5. 1 MAART.	Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 1,80, België fr. 4.50, Amerika \$ 1,00.	2e Jaargang 1897.
--------------------	--	----------------------

Aanteekeningen over den Afval.

Men heeft voorgegeven, dat de Christelijke Kerken van dezen tijd vertakkingen zijn van het „Koninkrijk Gods”, en het schijnt algemeen geloofd te worden, dat door de bediening van den Zaligmaker der menschheid, het Koninkrijk toen opgericht werd, „dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden”, noch „aan een ander volk overgelaten worden”, maar dat, „zal vermalen en te niet doen”, al de koninkrijken der aarde, terwijl dat eeuwig bestaan zal. (Dan. 2: 44). Door deze aanspraak te maken, wordt er eene valsche verklaring aan de Schrift gegeven.

Het Evangelie van Jezus Christus was eenvoudig de goede tijding van een koninkrijk, dat nog komen moest. (Hand. 1: 6—8.) Het vermaalde en vernietigde niet één, nog minder alle aardsche koninkrijken. Het was daarom, niet de steen dien Daniël zag „afgehouden uit den berg zonder handen” en die vallende op de tien teenen van dat groote beeld, „ze vermaalde.” (Dan. 2: 34). De tien teenen van het beeld (de moderne Europeesche koninkrijken) bestonden toen nog niet, het Romeinsche Keizerrijk was nog onverdeeld. Het Evangelie door Jezus en Zijne Apostelen geleerd was niet een koninkrijk verwekt „in de dagen van die [tien] koningen; (5: 44) want deze koninkrijken bestonden niet eer dan over zeshonderd jaren na den dag van Christus en zij bestaan nog — nog niet vernietigd.

De Kerk van Christus was niet het Koninkrijk waarvan Daniël profeteerde ter verklaring van Nebukadnezars droom van het groote beeld. (Dan. 2: 31—45.) waarvan „het hoofd van goud was,” [het Babylonisch keizerrijk voorstellende] „zijne borst en armen waren van zilver”, [het keizerrijk der Meden en Perzen] „zijn buik en zijne dijnen van koper,” [het Grieksche] „zijne schenkelen van ijzer”, [het Romeinsche Keizerrijk] „zijne voeten en teenen

eensdeels van ijzer en eensdeels van leem," [de tegenwoordige koninkrijken van Europa]. Dat „koninkrijk," hetwelk al deze zal vermalen en te niet doen, is niet één van de Kerken of koninkrijken van Europa, want niet één van deze was verwekt door „den God des hemels." Zij allen zijn door menschen opgericht. Noch kan dat Koninkrijk zijn, de blijde boodschap door Christus en Zijne Apostelen gepredikt, want dat Evangelie is vervallen, de Kerk verloor hare autoriteit, priesterschap, krachten en zegeningen; de menschen overtraden hare wetten, veranderden de leerstellingen, misbruikten de onderwijzingen, totdat de fragmenten van dat Evangelie, welke overblieven, hier en daar onder de Christelijke Kerken verspreid, slechts eene uitwendige overeenkomst hebben met het echte Evangelie van Christus, zonder Zijnen Geest, gaven, organisatie of autoriteit.

De groote afval der Kerk van het Evangelie begon in de dagen der Apostelen. Een groot aantal van het volk, zegt Paulus ons in zijne zendbrieven, had alreeds het geloof verloren en zijne herhaalde waarschuwingen zijn zeer nadrukkelijk omtrent den toestand der achteruitgaande Kerken.

Ik verwonder mij, dat gij zoo haast wijkende van dengenen, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander Evangelie . . . . O, gij uitzinnige Galaten! wie heeft u betooverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn? Ik vrees voor u, dat ik niet eenigszins te vergeefs aan u gearbeid heb. (Gal. 1:6; 3:1; 4:11.) Doch ik vrees, dat ik niet eenigszins, gelijk de slang Eva door hare arglistigheid bedrogen heeft, alzoo uwe zinnen bedorven worden, om af te wijken van de eenvoudigheid, die in Christus is. (II Cor. 11:3.) O, Timotheus! bewaar het pand u toebetrouwd, een afkeer hebbende van het ongoddelijk ijdel-roepen, en van de tegenstellingen der valschelijk genemde wetenschap; dewelke sommigen voorgewende, zijn van het geloof afgeweken. (1 Tim. 6:20.) Om welke oorzaak ik u indachtig maak, dat gij opwekt de gave Gods, die in u is, door de oplegging mijner handen . . . Gij weet dit, dat allen, die in Azië zijn, zich van mij afgewend hebben. (II Tim. 1:6, 15.) Want er zijn ook vele oageregelden, ijdelheidsprekers en verleiders van zinnen, inzonderheid die uit de besnijdenis zijn; welke men den mond moet stoppen, die geheele huizen verkeerren, leerende wat niet behoort, om vuil gewins wil. (Titus 1:10, 11.) Want gij, daar gij leeraars behooidet te zijn van wege den tijd, hebt wederom van noode, dat men u leere, welke de eerste bezinselen zijn der woorden Gods. (Hebr. 5:12.) Want dit weet ik, dat na mijn vertrek zware wolven tot u inkomen zullen, die de kudde niet sparen; en uit uzelfen zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich. (Hebr. 20:29, 30.) (Zie ook de Zendbrief van Jacobus en Judas voor de andere fouten en misbruiken, die in de Kerk geslopen waren.

Maar wij hebben zelfs hogere autoriteit dan de grootste der Apostelen. De Zaligmaker zelf weende over Jeruzalem, omdat het Hem verwierp; bestrafte „de steden waarin de meeste Zijner machtige werken waren verricht, omdat zij zich niet bekeerden," (Matt. 11:20.) en bekende Pilatus, dat Hij dien tijd slechts gekomen was „om getuigenis van de waarheid te geven." „Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Indien Mijn koninkrijk van deze wereld ware, zoo zouden Mijne dienaars gestreden hebben, opdat Ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is Mijn koninkrijk niet van hier. (Joh. 18:36, 37.) Ten laatste zendt Hij Zijne Apostelen in de wereld, om de menschheid uit te noodigen tot een Avondmaal te komen, dat spoedig zou zijn, niet alreeds voorbereid, — een feest, dat gehouden zal worden, als een voldoende aantal aanwezig zal zijn. Christus kwam tot verzoening voor de

zonden der gevallen menschen en om hunne verlossing mogelijk te maken. Hij moet nog komen, om in glorie te regeeren, als het koninkrijk — het onderwerp der profeten en de hoop van Johannes den Dooper en de Apostelen van Christus — opgericht is om nimmer nedergeworpen te worden. (Matt. 11:1-6; Hand. 1:6-8; Ps. 118; Jes. 55.)

De bediening der Apostelen werd met veel succes gevolgd in het verspreiden van het Evangelie; maar de voornaamste last hunner profetiën is de vaak herhaalde waarschuwingen van dien afval van het geloof, die in waarheid de gebeurtenissen der christelijke eeuwen kenmerkte, en reeds in hunnen tijd begonnen is. Zij voorspelden, dat ketterij en afval steeds zou toenemen, totdat Christus zou wederkomen.

Weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden. Want de menschen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatzinnig, hoovaardig, lasteraars, den anderen ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoeelijk, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods; hebbende eene gedaante van godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben. Heb ook eenen afkeer van dezen. (II Tim. 3:1-5.) Want er zal een tijd zijn, wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen; maar kittelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leeraars opgadereu naar hunne eigene begeerlijkheden; en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden, en zullen zich keeren tot fabelen. (II Tim. 4:3, 4) (zie ook II Pet. 2:1; 3:4 en I Tim. 4:1-3.)

Schrijf aan den engel der gemeente te Efeze: . . . . gedenk dan, waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeer u, en doe de eerste werken. . . . En schrijf aan den engel der gemeente die in Pergamus is: . . . . bekeer u, en zoo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen. . . . En schrijf aan den engel der gemeente te Thyatire: . . . . maar Ik heb eenige weinige dingen tegen u, ... En schrijf aan den engel der gemeente die te Sardis is: . . . . Ik weet uwe werken, dat gij den naam hebt, dat gij leeft en gij zijt dood . . . . En schrijf aan den engel der gemeente die in Filadelfia is: . . . . want gij hebt kleine kracht . . . . houdt, dat gij hebt . . . . En schrijf aan den engel van de gemeente der Laodiceensen: . . . . omdat gij lauw zijt en noch koud, noch heet, Ik zal u uit Mijnen mond spuwen. (Openb 2, 3.)

Johannes' zendbrieven aan de zeven gemeenten in Azië, waren de laatste woorden tot dit volk en openbaren den voortgang, dien de afval alreeds onder hen gemaakt had; slechts de gemeente te Smyrna werd geheel goedgekeurd als „rijk" en geen oordeel werd over haar uitgesproken.

Vervolging, van zichzelf echter machteloos het geloof te veranderen van hen, die volkomen in ernst waren, was niettegenstaande het middel om den afval, in veler harten alreeds werkende, te verhaasten. (II Thes. 2:1-10). De Joodsche vervolgingen begonnen met den marteldood van Stefanus, Jacobus en vele anderen. Daarna kwam de Romeinsche vervolging onder Nero, (65 j. na Chr.), de dood van een groot aantal heiligen was hiervan het gevolg, vaak met groote wreedheden gepaard, en zoo ook de marteldood van Petrus en Paulus. De tweede Romeinsche vervolging woedde in 93 en 94 onder Domitianus. Gedurende de tweede eeuw was de vervolging het hevigst onder Marcus Aurelius, voornamelijk in Frankrijk. In de derde eeuw onder Severus, Decius, Trajanus en Diocletianus, „vloelden stroomen van Chris-

tenbloed in de provinciën van het Romeinsche rijk. Overal lagen de christelijke tempels in puin en vergaderingen voor eeredienst hadden opgehouden. Het grootste gedeelte had de provinciën verlaten en een toevlucht onder de barbaren gezocht. * * * Velen hadden uit vrees voor de te ondergane martelingen een einde aan hun leven gemaakt, velen waren afvallig geworden en wat van de christelijke gemeenschap over was gebleven, bestond uit zwakke, arme en schroomvallige personen." (Schlegel door Murdock aangehaald in Mosheims kerkgeschiedenis).

De Heiligen waren overwonnen, zooals door de profeten voorspeld. De bekeering van keizer Constantijn tot het christendom (312 j. n. Chr.) diende alleen tot uitbreiding van den afval. Hij demoraliseerde en bedierf de Kerk door het geven van voorrechten en stoffelijke eerbewijzen aan voorname personen, die openlijk het tot nu verachte en vervolgd geloof aannamen. Stedelingen en heidenen werden hierdoor „bekeerd" in groote getallen en om de laatsten te behagen, werden de tempelbewierookingen en ceremoniën vermeerderd. In de derde eeuw was de vorm van doopen van onderdompeling in besprenkeling veranderd. Ovatus, een wanhopig ketter, die den doop, zoolang als hij durfde, uitgesteld had om een zondig leven te genieten, was op het punt van te sterven gedoopt door het spreukelen van water op hem, „als het met recht kan gezegd worden dat iemand zoo den doop ontving" zegt Eusebius. Deze ceremonie werd later met verordeningen beladen en verder bedorven door het aan kinderen te bedienen. De wijze van de bediening van het avondmaal werd veranderd en de mis er voor ingesteld.

Eene andere oorzaak voor den afval was het verlies van het priesterschap door den dood of afval van hen, die het bezaten. In de zaak van de Apostolische autoriteit, het schijnt dat die opgehouden heeft op aarde te bestaan met den dood der Apostelen. Iedere afdeeling der Kerk werd later bestuurd door een' Bisschop of Ouderling, door de Apostelen aangesteld. De Bisschoppen waren gelijk in autoriteit. Terwijl de Apostelen leefden, benoemden zij de Bisschoppen en de leden der Kerk, over welke zij het bestuur zouden hebben, moesten hen met hunne stem ondersteunen, want het beginsel van algemeene toestemming werd stipt opgevolgd. De Bisschoppen van steden werden ten laatste door hunne toenemende macht Aartsbisschoppen genoemd en zij matigden zich het algemeen oppertoezicht aan over de omliggende Bisschoppen en kerken. De Bisschop van Rome verkreeg door den voorrang dier stad groote vermaardheid. Het wordt zelfs voorgegeven, dat Petrus „het hoofd der Apostelen" de eerste Bisschop van Rome was; — eene overlevering, bedachtzaam door de Roomsche-Katholieke kerk verhaald door Ireneüs zegt: „De gezegende Apostelen [Petrus en Paulus] na het oprichten der Kerk [Rome] gaven de bediening dier Kerk aan Linus over. Van dezen Linus spreekt Paulus in zijnen zendbrief aan Timotheüs. Deze werd door Anacletus opgevolgd en na dezen ontving Clemens in

de derde plaats het Bisschops ambt." De aanmatiging van gezag door den Bisschop van Rome werd in de derde eeuw door Syprian Bisschop van Carthago, die voor de gelijkheid en onafhankelijkheid van alle Bisschoppen streed, tegengestaan. In 451 stelde de raad van Chalidon vast, dat de Bisschop van Constantinopel en die van Rome gelijk in macht en autoriteit moesten zijn. Na een langdurigen strijd overtroffen de Pausen van Rome hunne mededingers. „Door het aanmoedigen van een beroep op hen, door het aanmatigen van de zorg over al de Kerken, alsof het een gedeelte van hunne roeping was, door het aanstellen van opzieners op plaatsen, waar zij geen rechtsgezag hadden, door het verlangen van verslagen over zaken van vreemde gemeenten, door het opdringen van de vertooningen en gebruiken hunner kerk aan de anderen, door het aanhouden dat hunne voorrang het gevolg was van den voorrang door den Apostel Petrus bekleed, wiens opvolgers zij voorgaven te zijn, door het dreigen met uitsluiting van hen, die hunne besluiten niet gehoorzaamden, door het aannemen der hulde, die de barbaren vroeger aan hunne heidensche priesters brachten, door het aanmatigen van vorstelijk gezag en het verkrijgen van groote stukken land van koningen en keizers was deze schitterende maar bedorven macht, waar vorsten voor vreesden en welke voor eeuwen de landen van Europa regeerde, ontstaan." (Roberts Eccl. Hist. blz. 172.)

De tegenwoordige Paus, Leo XIII, heeft na langdurig onderzoek van het onderwerp het besluit bevestigd zijner voorgangers, dat alle vorordeningen of bedieningen van het Evangelie buiten de Roomsch-Katholieke kerk verricht, volkomen krachteloos en zonder goddelijke autoriteit zijn.

De protestantsche kerken hebben vaak de Katholieke aanspraken tot het bezit van goddelijke autoriteit beantwoord, door den Paus als den anti-christ te verklaren en door opnieuw te herhalen het verhaal der Katholieke bedorvenheid, wat den opstand van Luther en andere hervormers rechtvaardigde; (zie Gibbon's ondergang en val van het Romeinsche rijk. Vol. I hoofdstuk 16) om te bewijzen, dat goddelijke autoriteit niet overgedragen kon worden gedurende die lange lijn van moordenaars, misdadigers en overspelers die, met onkele eerwaardige uitzonderingen, de Pausen hebben uitgemaakt gedurende de „donkere eeuwen"; (zie Draper's Intellectual Development of Europa Vol. I pag. 378—382.)

Nu deze beide twistende partijen hebben gelijk; noch de Paus noch de predikers der protestantsche kerken bezitten goddelijke autoriteit, om in den naam des Heeren te handelen of de vorordeningen van het Evangelie van Christus te bedienen.

De positie der Katholieke kerk is volgens logica meer bestaanbaar dan die der protestanten, want die geeft voor, dat er eene onafgebroken lijn van goddelijke autoriteit bestaat door de opvolging van de Bisschoppen van Rome van Petrus tot Leo XIII. Maar bekendheid met de droevige geschiedenis der Pausen zal ieder overtuigen, dat het voor God onmogelijk moest zijn, hen te

erkennen als de kanalen door welke Hij de kinderen der menschen zalig maakte of door op hen de macht over te dragen, om in Zijn naam te spreken of te handelen. In hare groote leerstelling zegt de kerk van Engeland over de „gevaaren van afgoderij”: blz. 3. „leeken en geestelijken, geleerden en ongeleerden, alle eeuwen, secten en gelooven zijn verzonken geweest in afschuwelijke afgoderij, zeer door God verfoeid en verdoemelijk voor den mensch, voor achthonderd jaren en meer.”

Hier snijdt de Kerk van Engeland voor zichzelf af de eenige aanspraak die voor haar en de andere protestantsche kerken overbleef, want welke goddelijke autoriteit kon óf bestaan óf voortkomen uit een zoo afvallig Christendom, als zij beschrijft?

John Wesley, in het maken eener verklaring over het ophouden der geestelijke gaven onder de christenen zegt:

Het schijnt niet, dat deze bijzondere gaven des Heiligen Geestes meer dan twee of drie eeuwen in de Kerk voorkwamen. Wij hooren zelden van hen na het noodlottig tijdperk, toen keizer Constantijn zichzelf een Christen noemde en door eene ijdele inbeelding, als de christelijke zaak hierdoor voort te helpen, rijkdommen, macht en eer op de Christenen in het algemeen, maar op de geestelijkheid in het bijzonder op te hoopen. Vanaf dit tijdstip hielden zij bijna geheel op, weinige gevallen van dezen aard vielen voor. De oorzaak was niet (zooals algemeen verondersteld werd), omdat er geen gelegenheid meer voor hen was, omdat de geheele wereld christelijk geworden was. Dit is een vreeselijk abuis, nog geen twintigste gedeelte er van was toen bij name christen. De ware oorzaak was, *de* liefde bij ~~alle~~ bijna ~~van~~ alle zoogenaamde christenen, „verkoud” was. De christenen hadden niets meer van den Geest van Christus dan de andere heidenen. De Zoon des menschen, als Hij zou komen om Zijne Kerk te beschouwen, zou bijna geen „geloof op aarde vinden”. Dit was de ware oorzaak, waarom de bijzondere gaven des Heiligen Geestes niet langer in de Christelijke Kerk gevonden werden, omdat de christenen weder heidenen waren geworden en slechts eenen dooden vorm over hadden.”

(Wesley's works. Vol. 7 page 26—27. Sermon 89.)

Vele andere christenschrijvers erkennen den afval.

Milner (Vol. I Church History page 34) zegt dat, „omtrent het jaar onzes Heeren, zestig * * * het is maar al te duidelijk, dat de Kerk zeer erg vervallen was van hare oorspronkelijke reinheid en eenvoudigheid en dat de kracht van Satan, steeds geholpen door menschelijke boosaardigheid, zeer snel de kostbare vruchten van het Evangelie uitrukte.”

De autoriteiten in kerkgeschiedenis (Mosheim, Milner, Neander, Eusebius) geven bewijzen, zonder voornemen om dit te doen, voor het feit van den afval van de leeringen, verordeningen en krachten der oorspronkelijke Kerk Alexander Keith, de gevierde autoriteit op het gebied van profetie, zegt: „Wie kan de Schriften lezen met een onpartijdig oordeel en de geschiedenis der christelijke Kerk gadeslaan en voor een oogenblik twifelen dat er een afval geweest is of een wegvallen van de waarheid en eenvoud van het geloof zooals het in Jezus Christus is?” (Evidence of Prophecy, page 451).

(Wordt vervolgd).

Sleutel voor Godgeleerdheid.

(*Vervolg van blz. 63.*)

HOOFDSTUK II.

Het verval en verlies dezer wetenschap onder de Joden.

O, vreeslijk, ontzaglijk en droevig gezicht,
Een volk, gewoon te wandlen in het licht,
Verlaagd, vervallen, verzonken in ellend',
— Gehoond, bespot en overal miskend;
Geen oog van medelij, geen steun, noch staf,
In vreemde ballingschap vindt het zijn graf.

Het wordt nu onze pijnlijke taak, het verval van de wetenschap der theologie en de krachten er van onder de natiën op te sporen en de droevige gevolgen van zulk een verval te beschouwen.

Wij willen met het Joodsché volk beginnen.

De wetenschap der Godgeleerdheid, zooals wij die juist beschouwd hebben, werd genoten en de krachten er van wonderbaar ontwikkeld onder de verschillende bedeeelingen, Patriarchale, Mozaïsche en Joodsche genoemd.

Er is echter een groot verval geweest, een achteruitgang van de krachten en kennis er van, voordat de herstelling door Johannes den Dooper en Jezus Christus plaats had.

Dit was te wijten aan het algemeen overwicht van secten-beginselen, verdeeldheid, voorschriften, geboden en leerstellingen der menschen, waardoor de wet en de profeten krachteloos gemaakt werden en een sluier over dezelve en over de harten der menschen geworpen werd, waardoor zij misverstaan of liever in het geheel niet verstaan werden.

Het werd daarom de plicht van Jezus Christus, Zijne Apostelen en Ouderlingen, zoowel als van Zijnen Voorlooper, deze secten te bestraffen, hunne leerstellingen en overleveringen te veroordeelen en hetgeen van deze wetenschap verloren was, te herstellen.

De herstelling was eerst uitsluitend tot het Joodsche volk beperkt, maar ziende, dat zij er zich van afkeerden en zichzelf het eeuwig leven onwaardig oordeelden, omdat zij hunne eigene krachteloze vormen en leeringen liever hadden dan de wetenschap van openbaring, wonderen, visioenen en profetie, welke altijd het voetpad hunner voorvaderen verlicht had, zoo verlieten de Apostelen hen en droegen deze wetenschap met hare sleutelen en wettige krachten tot de heidenen over.

De natie had den Messias verworpen en vermoord, de profeten gesteendigd, velen van de Apostelen en Ouderlingen in de gevangenis geworpen, ja zelfs vermoord; Jezus had reeds met tranen van smart hun vonnis aangekondigd: „Jeruzalem, Jeruzalem! gij die de profeten doodt en steenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen;

en gijlieden hebt niet gewild. Ziet, uw huis wordt u woest gelaten. Want Ik zeg u: gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zegen zult: gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren.”

Bij eene andere gelegenheid, verhief de Messias wederom Zijne stem, zeggende: „Want er zal groote nood zijn in het land en toorn over dit volk. En zij zullen vallen door de scherpte des zwaards en gevankelijk weggevoerd worden onder alle volken; en Jeruzalem zal van de heidenen vertreden worden, totdat de tijden der heidenen vervuld zullen zijn.”

Wederom sprak Hij aangaande den tempel, zeggende: „Hier zal niet één steen op den anderen steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden.”

Al deze dingen door de wetenschap der godgeleerdheid voorspeld, werden in dat geslacht vervuld. Jeruzalem is verwoest en door de heidenen vertreden geworden en de Joden zijn tot op heden onder de natiën in ballingschap gebleven.

Onze lezers kunnen gemakkelijk het volkomen verlies van de wetenschap en krachten der theologie onder dit volk onderscheiden, zoo ook den tijd, de omstandigheden en redenen voor het verval en den tijd of de omstandigheden, welke haar wederom tot hen zullen herstellen.

Zij verloren haar, toen zij door de handen der Apostelen van hen genomen en aan de heidenen geven werd.

Het gevolg was de verwoesting hunner stad, tempel en nationaal bestaan. Hun tempel, priesterschap en offeringen werden niet langer door Goddelijke autoriteit bediend. De uitwendige vormen ervan waren daarom van geen nut.

Van af dien tijd tot op heden, een duizend achthonderd drie en vijftig der christelijke jaartelling, werd de stem eens profeten niet onder de Joden gehoord.

Engelen dienden hen niet meer. — Er is geen visioen van den Heere geweest. — Geen droom of uitlegging. — Geen antwoord door de Urim of Thummin. — Geen profet. — Geen stem. — Geen geluid. — Geen berisping. — Geen vertroostende influisteringen.

Alles is zwijgende, stilte, ernstige duisternis der wanhoop.

Alles is de gelijkenis en schaduw des doods.

O, de afmatting, de pijnlijke onzekerheid, het wachten, de afdwalingen, benauwdheid, pijnen en smarten van achttien eeuwen.

O, de duisternis van eeuwen die een natie als het ware in de duisternis van eenen eindeloozen nacht voert.

Wanneer, o wanneer zal hun dag aanbreken en de ster des daags van hunne oude wetenschap aan den horizon verschijnen, de wolk verbreken en den morgen van eenen helderder dag inleiden?

Als de tijden der heidenen vervuld zullen zijn.

Als zij een' boodschapper in den naam des Heeren zullen verwelkomen,

Wordt vervolgd.

De Ster.

Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

FRED. PIEPER, 120 Izaak Hubertstraat, Rotterdam.

Iets over Vergevingsgezindheid.

„Want indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven. Maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader uwe misdaden niet vergeven.” (Matth. 6 : 14–15.)

Dit was een der vele beginselen, welke onze Verlosser en Zaligmaker Zijnen discipelen probeerde in te prenten, en ook vonden de Apostelen na Hem het altijd weer noodig, de Heiligen te vermanen, elkaar te vergeven. Het is ook heden nog dikwijls zeer noodzakelijk, dat dit beginsel den kinderen Gods aan het hart gelegd worde, en dat men hen tot ootmoedige liefde tot elkander vermane. Het is onmogelijk voor God gerechtvaardigd te kunnen zijn, wanneer wij op eenige wijze onze harten tegenover elkander verharden, en de gedachte in ons laten opkomen: Ik kan mijn broeder of mijne zuster of mijn buurman niet vergeven. Het is daarom zeer noodig, dat wij deze dingen ter harte nemen en ons in dit opzicht zelf beproeven.

Het is dikwijls het geval, dat twee of verschillende families of enkele leden der Kerk samen in één huis leven en met elkander in en uit moeten gaan. Onder zulke omstandigheden wordt de hechtheid van menige band van liefde en vriendschap op de proef gesteld. Het is eene gemakkelijke zaak, elkaar lief te hebben, als men elkaar maar nu en dan ziet, misschien maar Zondags samenkomt, om vereenigd de heerlijke liederen tot lof des Heeren aan te heffen, om Hem vereenigd te aanbidden, en naast elkander naar het goddelijk Woord te luisteren. Onder zulke omstandigheden is men meestendeels met den goeden Geest bezielde, de gedachten worden op hemelsche dingen geleid en men wordt aangemoedigd, God te dienen en in Zijne wegen te wandelen, en dan heeft men geen tijd aan de fouten van medebroeders en zusters te denken.

Maar laat ons zien, hoe verschillend het is, wanneer onze omstandigheden zoodanig zijn, dat wij gedurende de week met elkander moeten leven, werken en in en uit gaan. Wij moeten niet vergeten, dat wij allen meer of minder met zwakheden behept zijn en het gebeurt dikwijls, dat wij op deze wijze elkaar niet opzettelijk bedroeven, maar dat onze zwakheden voor elkaar openbaar worden. De Apostel Paulus vermaant de Heiligen en zegt in Gal. 6 : 2: „Draagt elkanders lasten.” Onder zulke omstandigheden blijkt het, of wij met de liefde van Christus vervuld en in staat zijn onzen evennaaste en onzen broeder en zuster te ver-

geven. Hoe dikwijls en hoe gauw gebeurt het niet, dat wij onzen broeder door een onbedachtzaam woord, of door eene handeling, die wij argeloos verricht hebben, kwetsen. Daarom zouden wij trachten, niet zoo prikkelbaar te zijn en niet zoo gauw opgewonden te worden, altijd het goede in onzen broeder te zien en denken, dat wij zelf gelijk hij met zwakheden zijn aangedaan. Paulus schreef aan de Corinthiërs, dat de liefde een menigte van zonden bedekt. Als wij dezen geest bezitten, kunnen wij zeer veel kwaads verhoeden. Maar als wij vinden, dat wij kwade gevoelens tegen onzen broeder of zuster in ons hart koesteren en hij of zij ons werkelijk heeft bedroefd, dan is het tijd, te zien, dat wij hen kunnen vergeven, en dat zelfs eer de zon ondergaat. Het is eene groote zonde, ons hart voor onze medenatuurgenoeten te sluiten en haat in onzen boezem te dragen; wij hebben absoluut geen recht noch oorzaak tot zulke dingen, maar zouden onzen broeder en zuster en medenatuurgenoeten met geheel ons hart onder alle omstandigheden des levens vergeven. De Heilige Schrift zegt, dat in hem, die zijn broeder niet vergeeft, de grootere zonde rust, en op eene andere plaats staat geschreven: „Zoo gij dan uwe gave zult op het altaar offeren, en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft; laat daar uwe gave voor het altaar, en gaat heen, verzoent u eerst met uwen broeder, en komt dan en offert uwe gave.” (Matth. 5 : 23—24). Onze Verlosser zeide, toen Hij aan het kruis hing: „Vader, vergeef hun want zij weten niet wat zij doen.” Daarom, Broeders en Zusters, indien een van ons iets tegen zijn broeder zou hebben, wat hij niet alleen met hem kan afmaken, laat ons zoo iets niet laten rusten, om dan misschien toch dikwijls er aan te denken, en met zulke gevoelens dagen, weken of maanden voorbij te laten gaan; wij schaden ons zelf, de Heilige Geest kan niet in ons wonen en wij ontberen den kostelijken invloed des vredes, dien wij anders zouden kunnen genieten en al dikwijls hebben genoten. Dan is het tijd een of twee leeraars der gemeente met u te nemen en met hen tot uw' broeder te gaan, om de moeilijkheid te vereffenen, en als dat niet bereikt kan worden, dan de zaak voor de gemeente te brengen, opdat de tegenpartij geen ruimte gegeven en de zondaar gestraft worde. Om aan dit gebod des Verlossers en der dienstknechten des Heeren te kunnen gehoorzamen, moeten wij bovenal met ware liefde en ootmoedigheid vervuld zijn, want zonder liefde en ootmoedigheid kunnen wij niet bestaan in het Koninkrijk Gods en zijn wij arme, ellendige schepselen. Leest het 13e hoofdstuk van den eersten brief aan de Corinthiërs, beproeft uwe harten en ziet in u zelve, want wij kunnen niet God liefhebben en onzen broeder haten.

In de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen hebben wij ook het heerlijke voorrecht, elken sabbat dag het Heilig Avondmaal te gebruiken, waardoor wij, wanneer wij het waardig genieten, groote zegeningen kunnen ontvangen. Maar juist dan, als wij tot den disch des Heeren treden, moeten

onze harten vrij van kwade gevoelens of van haat zijn, of wij eten en drinken ons zelve een oordeel. Laten wij ons daarom niet zelf in den weg staan, maar toezien, dat wij elken Zondag vrij en met liefde in onze harten het heilige Verbond kunnen hernieuwen, hetwelk wij met onzen hemelschen Vader gemaakt hebben, opdat Zijn Geest altijd met ons kan zijn.

Edward Stevenson overleden.

Een telegram, op den 29 Januari op het hoofdkantoor der Europeesche Zending te Liverpool ontvangen, bracht het treurige nieuws, dat Ouderling EDWARD STEVENSON, een der eerste zeven presidenten der Zeventigers, op den 27 Januari ten 11 ure 's avonds overleden is. Ouderling STEVENSON was, toen hij stierf, omtrent 76 jaar oud. Hij was een man van uitmuntend karakter, vol van oprechtheid en heeft een lang en nuttig besteed leven in de Kerk doorgebracht.

Klassieke Godsdienst.

(Vervolg van bladz. 48).

Om de verordening des doops, welke niet zoo spoedig uit de gedachten verwijderd kan worden, zooals vaak met mondelinge of geschreven beloften geschiedt, wettig en bindend te doen zijn, moet dit geschieden volgens het menschelijk begrip van gerechtigheid en eer door iemand, die de autoriteit heeft om dit te doen. Als een persoon handelt als zaakwaarnemer voor een ander, dan moet hij bemachtigd zijn om dit te doen, of anders zijn zijne handelingen niet geldig en worden niet erkend door den persoon, dien hij veronderstelt te vertegenwoordigen. Is het niet redelijk te verwachten, dat als een mensch iets verricht in den naam des Heeren, dat hij dan van goede zijde geautoriseerd moet worden? Paulus, sprekende over de roeping van een' hooge priester, zegt: „Niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkterwijs als Aäron”. Aäron, zullen wij zien door het lezen van Exodes 4:14, was geroepen door openbaring, door middel van zijn broeder Mozes. De Zaligmaker riep en verordeneerde Zijne Apostelen en zeide eens: „Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en verordeneerd”.

De volgende verordening tot inwijding in de Kerk van Christus is de oplegging der handen tot het schenken van den Heiligen Geest. Dit is het natuurlijke gevolg van de andere verordening — den doop in water. Om de juistheid er van aan te toonen, kan het eveneens met eene menschelijke handeling tusschen twee personen vergeleken worden. Veronderstelt dat A. eene gunst van B. verlangt. Het kan zijn, dat hij van hem geld wil leenen. Om aan zijn verlangen voldaan te hebben, moet hij, zooals de candidaat voor hemelsche voorrechten, als hij het Evangelie aanneemt, aan zekere eischen voldoen. Hij oefent geloof, dat zijn vriend B.

gewillig is en de macht heeft om aan zijn verlangen te voldoen. Hij plaatst zich in zulk eenen toestand, als noodig is tot het ontvangen dezer gunst. Hij wil wetende niets doen tot beleediging zijns weldoeners en hij voldoet aan alle eischen, noodig tot het ontvangen van hetgeen hij zoekt. Nadat A. dit alles in goed geloof gedaan heeft, komt zijn vriend B., of iemand door hem aangesteld, tot hem, en voldoet de gunst. Als het eene geldsom is, dan geeft hij hem eene nota voor zijnen rentmeester, of eenen wissel voor de bank. Het geld is nu ter zijner beschikking en aan hem onderworpen.

Zoo is het met iemand, die het Evangelie aanneemt. Nadat aan de eerste verordeningen voldaan is, wordt de Heilige Geest op hem bevestigd door het opleggen der handen van eenen door den Heere tot deze handeling geautoriseerden persoon. Dan heeft hij recht op gemeenschap des Heiligen Geestes, den Trooster. Hij kan dien ten allen tijde tot zijne hulp roepen in alle omstandigheden, zoolang als hij aan het contract voldoet, dat hij maakte, toen hij er om vroeg.

De formaliteit dezer twee verhandelingen in de voormelde vergelijkingen is dezelfde. Maar Gods liefde voor Zijne kinderen is oneindig meer dan de liefde des menschen voor zijnen naaste, en Hij is gewilliger zegeningen aan de menschheid te schenken, dan zij zijn om elkaar te bevoorrechten; maar aan de wetten Gods, volgens welke zegeningen geschonken worden, moet voldaan worden. De Schriften drukken dit duidelijk uit. De Zaligmaker zeide: „Tenzij iemand geboren wordt uit water en geest, hij kan het Koninkrijk Gods niet ingaan.” Bij het bemachtigen Zijner discipelen, om het Evangelie aan alle volken te prediken, gebood Hij hun „dezelve te doopen in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.” (Matt. 28:19.) Er kan geen twijfel bestaan, dat alle verordeningen van het Evangelie van Jezus Christus voor een wijs en heilzaam doel zijn en dat er voldoende redenen zijn tot het waarnemen ervan, al is het, dat wij deze redenen niet volkomen verstaan. Dat het sacrament van het Avondmaal des Heeren eene voegzame herinnering is, tot het in gedachtenis houden van hetgeen de Zaligmaker voor het menschedom gedaan heeft, is zonder twijfel voor allen duidelijk, want het is in volkomen overeenstemming met het menschelijk verlangen, om heldendaden in de herinnering voort te doen leven. Beschaafde en onbeschaafde volken schijnen een natuurlijk instinct te hebben, om gedenktekens op te richten ter gedachtenis aan groote daden, of zekere ceremoniën waar te nemen, tot het vieren van belangrijke gebeurtenissen. Het is daarom ten hoogste noodzakelijk, dat de verzoening van onzen grooten Verlosser gevierd en herinnerd zal worden. Buiten dit, de ware christen ontvangt door het waarnemen dezer verordening eene zegening. Telkens als hij van het sacrament van het Avondmaal des Heeren gebruik maakt, wordt hij herinnerd aan het verbond, om Gods geboden te onderhouden en vernieuwt hij hetzelfde en door dit te doen, wordt hij in zijn voornemen gesterkt.

Het kan niet mogelijk zijn voor den mensch om met zijn begrensd verstand de wijsbegeerte van de verzoening door onzen Zaligmaker gewrocht, te verstaan. Als hij dit doen kon, dan zou hij zien, dat het logisch en in overeenstemming is met eeuwige beginselen of wetten. Genoeg echter kan er van begrepen worden, om den mensch te bekwamen, opdat hij kan zien, dat het een vraagstuk is, niet verschillend van menschelijke handelingen of mogelijkheden. Dat een mensch door de handelingen van zijne voorvaderen in slavernij kan komen en hulpeloos is, om zichzelf er uit te bevrijden, is eene eenvoudige voorstelling, om te begrijpen, en dat een ander persoon, die vrij is, den gebundene kan bevrijden is eveneens gemakkelijk te verstaan. Als voorbeeld. Er is een man, die voor sommige redenen een hypotheek op zijne bezittingen neemt. Zijne kinderen zijn erfgenamen dezer bezittingen, maar aan de hypotheek onderworpen. Na den dood hunner ouders zijn zij in schuld gedompeld en zijn onder dezelfde verplichtingen als hun vader, om te betalen en wel zonder hun eigen toedoen. Geene middelen bezittende, kunnen zij er zich niet van bevrijden, daar de zich steeds ophoepende interest hun inkomen overtreft. Een ander persoon, geheel vrij van schulden zijnde, of tenminste voldoende middelen bezittende, kan als hij zich zoo vriendelijk gevoelt, de schulden op die goederen rustende, betalen en de erfgenamen er van vrij maken. Hij kan ook, als hij dit verkiest, hen bevrijden van hunne persoonlijke schulden onder door hem te bepalen voorwaarden, als zij overeenstemmen om dit offer aan te nemen. Voor zoo ver de wet aangaat, deze zal de eisch volkomen bevestigen, niettegenstaande de betaling geschiedt is door iemand die er niet mee in verbinding stond.

De verzoening door Jezus Christus gemaakt, is in de gevolgen hieraan gelijk. Adam bracht zichzelf en zijne nakomelingen door den val onder de macht van zonde en dood, maar Christus onze Verlosser, zonder zonde zijnde, verlostte de mensheid van de gevolgen door de offerande, die Hij bracht. De menschen zijn als gevolg hiervan vrij van de gevolgen van Adams overtreding, maar hunne persoonlijke zonden, zooals persoonlijke schulden, worden slechts onder voorwaarden vergeven en deze voorwaarden zijn gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie als geleerd door Christus. Waarom het is, dat de dood de straf is voor het verbreken van de wet, die Adam overtrad, is aan den mensch onbekend, omdat hij niet voldoende bekend is met de wetten des hemels. *(Wordt vervolgd.)*

Aphorismen.

De fouten van anderen zijn spoedig ontdekt, maar als men altijd ziet naar eens anders fouten, verzuimt men allicht zijn eigen. BUDDHA.

Doe niets met tegenzin, niets zonder te denken aan het heil van allen, niets zonder onderzoek, niets waartegen gij nog bedenking hebt. MARCUS AURELIUS.

STATISTIEK VERSLAG

van de Nederlandsche en Belgische Zending van de Heiligen der laatste Dagen voor het jaar 1896.

Vertakkingen.	Zendingen.	Zendingen van Zion.		Lokaal Priesterschap.		Leden.		Kinderen onder 8 jaren oud.		Totaalsom.		Gedoopt.		Aangekomen.		Opgetrokken.		Verhuisd.		Overleden.		Afgesneden.		Evangalie Gesprekken.		Traktaatjes uitgegeven.		Boekjes uitgegeven.		Verdederingen geloudden.					
		Hoogepriest	Zeven-tigers	Priesters.	Leeraars.	Totaal Leden en Lokaal Priesterschap.	Kinderen	Totaalsom.	Gedoopt.	Aangekomen.	Opgetrokken.	Verhuisd.	Overleden.	Afgesneden.	Evangalie Gesprekken.	Traktaatjes uitgegeven.	Boekjes uitgegeven.	Binnen.	In de open lucht.																
ROTTERDAM	Bernardus A. Denkers;	3	4	6	18	5	177	205	78	283	25	4	4	2																					
	Henry Koldewijn;																																		
AMSTERDAM	Geritt J. Kruitbosch;	2	6	5	11	8	186	216	58	274	47	11	11	4																					
	Frank E. Hansen.																																		
GRONINGEN	Herman van Braak;	1	5	3	3	1	80	92	55	185	13		1	1	4																				
	Klaas Jongsma.																																		
SIDDEBUREN	Dirk J. Nijveld;			2	1	1	34	38	2		2																								
	Rudolf Jans.																																		
ARVIEN	William J. de Bruij.	1	4	2	2	2	57	67	30	97	7	1	1	1																					
DEVENTER							4	10	4	14	3	2	3	2																					
DORDECHT							27	27	10	37	20																								
VERSTROOID		1	4	3		1	34	42		42																									
BELGIË:																																			
LIJN	J. B. Ripplinger;	1	3	2			34	39		29	1	4	1	4																					
	Arie v. d. Graaff.						12	14	8	65		2	2	1																					
BRUSSEL																																			
ANTWERPEN							4	4																											
Totaal		9	29	25	32	19	649	754	243	997	146	8	21	7	8	13	2451	22759	2332	1388	2														

FRED. PIEPER, *President.*

Correspondentie.

✓ Eenige dagen geleden ontvingen wij een' brief van Broeder J. B. RIPPLINGER uit Brussel, België, waarin hij ons mededeelt, dat hij in Luik eene uitnoodiging had ontvangen van den minister van Openbaar Onderwijs en Godsdienst van België, om zich Zaterdag den 6 Februari naar zijn kantoor, Rue ducale 2, te Brussel te begeven. Op den aangegeven tijd is Broeder RIPPLINGER bij dezen hoogen staatsambtenaar verschenen en had het voorrecht zijne excellentie zelf te spreken. De oorzaak dezer uitnoodiging was, dat de opgewondene geestelijkheid van Luik allerhande verkeerde berichten over onze leeringen, ons volk en onze Broeders aldaar had ingezonden en de autoriteiten zich van de waarheid of onwaarheid dezer dingen wilden overtuigen. Nadat de minister Br. RIPPLINGER een geruimen tijd had gesproken over cenige onzer leeringen, het veelvoudig huwelijk en vele andere met het volk der Mörmonen en in verband staande dingen en alles door een' klerk was opgenomen, zeide Zijne excellentie tot onzen Broeder, dat wij in België juist zoo goed als in Amerika vrijheid van godsdienst hadden, dat wij onze leeringen, zoolang als die in overeenkomst met de bestaande wetten bleven, zooveel konden verkondigen, als wij wilden en dat de autoriteiten ons zouden beschermen. Broeder RIPPLINGER voegt er bij, dat zijne excellentie hem op de vriendelijkste wijze behandeld heeft. Wij hopen, dat ook dit ons moge helpen, het herstelde Evangelie in België in de toekomst met grootere vrijheid te kunnen verkondigen, dan in het verleden. —

De Nederlandsche Zending in 1896.

✓ In dit nummer der „Ster” verschijnt het statistiek verslag der Nederlandsche en Belgische Zending voor het jaar 1896. Alles toont nauwkeurig den toestand der Zending op den 31 December; alleen zoover als het de Evangeliegesprekken en de uitgegeven traktaatjes en boekjes aangaat, kunnen wij niet het juiste getal aangeven, daar eenige der Zendingen niet al hunne werkzaamheden nauwkeurig hebben opgeschreven. Datgene, waar notitie van was gehouden, hebben wij gegeven en in verband met het overige toont het aan, dat de Zending als een geheel, een gezegend jaar heeft gehad, het werk der arbeiders gezegend is en dat zij zich thans in een beteren toestand bevindt dan ooit te voren. Wij hopen, dat de Heer den arbeid Zijner dienstknechten ook in het jaar, hetwelk wij nu weer hebben begonnen, zoo zal zegenen, dat wij op het einde daarvan, op nog loffelijker wijze over den verrichten arbeid kunnen spreken, dan wij nu over jaar 1896 doen.

Verzuchting.

Verbreek, o menschedom! thans uw boeien,
Dwaal langer niet in 't duister rond,
Want weet, dat God in deez' bedeeling
Ons weder 't Evangelie zond.

Geen menschenleer moet u bekoren,
Nu 't Godd'lijk licht der waarheid gloort,
Maar wandel in zijn heerlijk schijnsel
En luister naar Gods eeuwig Woord.

O, zaalge dag, toen van den hemel
Een engel kwam tot d'aarde neêr,
En 't Evangelie, lang verloren,
Ons bracht in al zijn luister weêr.

Steeds voort gaat deze blijde boodschap,
Daar ieder volk haar hooren moet;
Dit is voor 't volk van God het teeken,
Dat 's Heeren komst genaakt met spoed.

De teek'nen die op aard geschieden
Zijn voorboon, dat die dag genaakt,
Waarop de booze wordt gebonden
En daardoor zijnen arbeid staakt.

Dan is het vreed'rijk gekomen
En 't volk van God staat op uit 't graf,
Regeren met hun Heer en Heiland,
Terwijl de zondaar draagt zijn straf.

Ga voort, o Evangelie-boodschap,
Breng naderbij dien blijden stond,
Dat Hij, de Heer van alle Heeren,
Regeere over 't wereldrond.

W. J. DE BRIJ.

Utah-Nieuws.

(Ontleend aan Staats-Couranten).

De suikerfabriek te Utah heeft tot op 14 Nov. 1896 ontvangen 34.000 tonnen beetwortelen, om dez., gedurende dit seizoen te bewerken. Men verwacht, dat de geheele oogst 40.000 tonnen zal bedragen. De prijs der suiker is $\frac{3}{8}$ cent gestegen, maar was toch lager dan het voorgaande jaar. De gemiddelde opbrengst van beetwortelen in Utah is 15 tonnen per acre (40 Arc). De onkosten bedragen 30 dollar (f 75) per acre. De landbouwers ontvangen 4,25 dollar (f 10,625) per ton aan de fabriek geleverd.

Men is begonnen met het maken van eenen tijdelijken dam in de Ogden-rivier in de nabijheid van Wheelercreek, om het water der rivier in eene buis te doen vloeien, zoodat men in de gelegenheid zal zijn, eene fundering te plaatsen en het verdere beooodigde werk te verrichten, hetwelk niet gedaan kon worden, zonder het water in een buis tijdelijk af te leiden. Het machiëgebouw is bijna gereed.

Notitie van Conferentie.

De driemaandelijksche Conferentie van de Heiligen der laatste Dagen zal op den 7en Maart aanstaande te Rotterdam, 73, Linker Rottekade worden gehouden. Vergaderingen te 10, 2 en 6 uur. Allen worden vriendelijk uitgenoodigd.

I N H O U D:

Aanteekeningen over den Afval	Blz. 65	Statistiek-Rapport	Blz. 78
Sleutel voor Godgeleerdheid	" 71	Correspondentie	" 79
Iets over Vergevensgezindheid	" 73	De Nederlandsche Zending in 1896	" 79
Broeder STEVENSON overleden	" 75	Verzuchting	" 80
Klassieke Godadienst	" 75	Utah-Nieuws	" 80
Aphorismen	" 77	Notitie van Conferentie	" 80

Uitgave van FRED. PIEPER, *Izaak Hubertstraat 120*, Rotterdam.
Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland.